

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tiistai The Western Workmen's Publ. Society'n kustantamana.

Tilauhinnat Yhdysvaltoihin:
1 vuosikerta \$1.75. Puoli vuotta \$1.00
Canadaan ja Suomeen:
1 vuosikerta \$2.00. Puoli vuotta \$1.15

TOVERITAR

Box 99, Astoria, Ore.
Entered as second-class matter July 18th, 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)
Subscription rates in the United States
One year \$1.75 — 6 months \$1.00
IN CANADA:
One year \$2.00 — 6 months \$1.15

TOIMITUS:

HELMI MATTSON
Box 99, Astoria, Ore.

TOVERITTAREN TILAAMAKSAA OSOTTA:

Uusia 108
Uudistuksia 37
Katkenneita 49

Mitä siskomme toimivat Englannissa

Englannin ammatillisesti järjestyneiden naisten äänenkannattajasta "The Woman Worker'ista", otamme seuraavat poiminnat, jotka osoittavat järjestyneiden naisten Englannissa pyrkivän kulkemaan aikansa tasalla. Järjestömmme on ollut aina etumaisena naistyöläisten suojelustoimenpiteissä ja nyt se ryhtyy täydellä sydämellä toimimaan sellaisen työttömyysvakuutuksen puolesta, joka olisi mahdollisimman suureksi hyödyksi naistyöläisille. Emme pidä työttömyyslaista sellaisena kuin se nyt on; siinä on monta vakavaa virhettä, mutta tiedämme, että huonokin parlamentin päätökset voidaan korjata hyvällä hallituksella, ja juuri tähän suuntaan järjestömmme toiminnan kohdistaminen voi olla mahdollisimman paras apu naisille.

"Yksi lain suurimmista virheistä

Epistola kaikille Toverittaren kirjeenvaihtajille, asiamiehille ja yksityisille lukijoille

Alvan pakosta täytyy ottaa tässä puheeksi muutamia asioita, jotka vaikuttavat monen Toverittaren lukijan huolellista huomiota. Sanottakoon heti alussa, ettei tässä ole kysymyksessä loukata ketään yksityistä ja toivotaan, että tämä "epistola" myös siten otetaan vastaan.

Tilauksia lähetettäessä pitäisi ottaa huomioon, että nimet, osoitteet ja postilaatun nimet tulisi kirjoittaa mahdollisesta selvästi ja tarkkaan. Käsin tiedämme, että monella kirjoittajalla on huononlainen käsiala kirjoittajassa, mutta se voidaan korjata, kun kirjoitetaan mahdollisesta tarkasti ja selvästi. Täällä kontorissa kyllä korjataan kaikki huomattavat virheet mikäli voidaan, esim. jos tilauksen kirjoittaja kirjoittaa Iida Pellikne, niin täällä oikeastaan nimi Iida Pellikinen, samoin Jutini Oskalaan Eugen ja Viipi kirjoitetaan Phoebe J. n. e. Osoitteet ovat monesti vaikeammiksi korjattavia, erittäinkin kun kirjoitetaan numerot väärin. Jätetään paikkakunnan nimi ja valtio kokonaan pois tilauslapusta. Kylläkin niitä tulee niin luolimattomasti kirjoitettua osotteita, että tekisi mielestäni lähettää takaisin tai apteekkiin, missä otetaan kaikesta selvä; jälki-

on se, että se sallii ulkopuolisten yhdistysten jakaa työttömyysapua. Olemme vakuutetut siitä, että nämä yhdistykset tulevat katumaan sitä päivää jona he sekaantuvat asiaan joka ei heidän alansa kuulu.

"Me tinkimättömästi vaadimme työtä eikä armopaloja. Vakuutus ei poista työttömyyttä. Se koskee ainoastaan seurauksia eikä syitä. Täydellinen muutos taloudellisessa yhteiskuntajärjestelmässämme tarvitaan, ennenkuin pääsemme työttömyyspaheen juuriin saakka.

Viivytteilypolitiikka, josta saimme valittaa jo 1915, on taasikin rauhan-teen jälkeen syössyt meidät suureen työttömyys kriisiin, josta hallitus yksin on vastuunalaisuudessa.

Ei ainoastaan ole kysymys siitä, että on epäviisasta antaa työläisten työaidon huonontua ja antaa heidän joutua epätoivoiseen mielentilaan nä- lään uhatessa, mutta se on joka suhteessa vastaan koko maamme hyvinvointia.

On häpeällinen skandaali se, että kun koko Europa tarvitsee kenkiä, ovat Northamptonin ja Leicesterin kenkätöläiset työttömiä; että kun koko Europa tarvitsee vaatteita, käyvät kutomatehtaamme vaan osan aikaa ja tuhannet rukit seisovat joutilaina Lancashiressä; että kun suuret ihmismassat muissa maissa tarvitsevat enemmän ravintoa, suuret ulosvientifirmat sulkevat liikkeitään ja panevat työläisiä pois työstä; ja kun sata kaksikymmentäviisi miljoonaa ihmistä Venäjällä on paleltumis ja nälkäkuoleman vaarassa, sentähden ettei heillä ole rautateitä ja junia, on täällä veturinkuljettajia ja kuletuustyöläisiä työttömiä. Tämä on todella järjettömän maailma!

Birminghamin naisten ammattiunionin osasto on ryhtynyt valistamaan jäseniään perustamalla keskusteluseuran tai oikeammin kursit, missä tullaan selostamaan ja keskustelemaan työväen kysymyksistä ja työväenliikkeestä kautta maailman, tutkien sosialismia ja ammattiunionismia.

Union toimistossa annetaan tietoja ja alkeiskursseja varsinaiskursseille aikoville. Joulun jälkeen myös ajo-

mäisessä tapauksessa voit mahdollisesti saada vaikka "mato"lääkettä. Niin, sillä tapaa lähetetään tänne uusien tilaajien nimiä ja osotteita. Sattu monasti ettei lehti mene perille ja postitoimistosta ilmoitetaan, ettei ole sen nimellistä henkilöä eikä katu paikkakunnalla, on nim. koetettu ymmärtää tilausta ilman tulosta ja seuraukset ovat kauheat. Tilaa ja kirjoittaa hyvin kiristetyssä äänilajissa antaa "huutia", jotta hävettää lukea ja tietysti on tilaajalla oikeus siihen silloin, kun hän on tilannut lehden eikä saa sitä. Vältä kirjeet ovat siksi terävän pistäviä, jotta tekisi mieli vastata samalla mitalla, mutta paras on vaieta kun kala ja oikasta osote. Asiamies ja nainen tietäkään seuraavan käskyn: Kirjota nimi ja osote mahdollisesta selvästi ja tarkasti jos aljot menestyä toimeasasi.

Osoitteen muutoksissa on ylläoleva otettava huomioon, ja kirjoitettava vanha ja uusi osote, samoin on nimi aina annettava sellaisena, kun se on osotelapussa lehden nurkassa, ettei vahingossakaan tulisi toisen samanimisen henkilön lehti muutettua.

Tilauhinta on kohonnut ja siitä on jo kolme viikkoa aikaa, kuitenkin moni asiamies lähettää kontorin tilauksia ja rahat entisen hinnan mukaan. Tästä tulee hankaluuksia, sillä tilaaja saa ainoastaan 11 kuukautta, vaikka määrä olisi 12 kk. Otetta- koon tämä huomioon ja lähetettäk- köön kaikki tilaukset uusien hinto- jen mukaan.

Minne kirjeet on osoitettava? Tä-

taan jatkuvasti järjestää luennoita jäsenistön hyödyksi.

Palvelijatar kysymyksestä sanoo lehti seuraavaa: "Sota on opettanut meille monta hyödyllistä läksyä. Joukko naisia, jotka olivat perhepalveli- joita, menivät työhön tehtaisiin. Yleensä olivat he nopeita havaitsimaan tarpeellisuuden yhtyä ammattiliittoon ja oppivat antamaan arvon järjestö- möme yrityksille parantaa heidän asemaansa. He ovat nyt saaneet tuta verrattain suuremman vapauden teh- dästöissä kuin kotipalvelijoina olles- sa, ja sen mikä hyöty on määritel- lyistä työtunneista, ja siitä että saa palkan ylityötä ja ovat vapaudessa tekemään mitä haluavat kun päivän työ on päättynyt. He muistelevat kotipalvelijana oloa kuten orja, joka on pitänyt vapauten, muistelevat or- juusaikaansa, eivätkä he halua pala- ta entiseen toimeensa sittenkään vaika- kapa saisivat hieman entistä parem- mat olosuhteet.

"Palvelijatar kysymys ratkaistaan vasta sitten kun kotipalvelijoilla on kahdeksan tunnin työpäivä ja he voi- vat järjestönsä kautta määrätä olo- suhteensa."

"Daily Mirrorin" kysymyksen: "Onko lakko vanhanaikainen taiste- luväline", vastaa ammattiliiton sihteeri Miss Mary Macarthur: "Lakko on välttämättömästi vanhanaikainen taiste- luväline vanhanaikaisen yksityivoit- toa tuottavan tuotantajärjestelmän vallitessa.

Ja kysymyksen: "Onko lakko vis- seissä tapauksissa rikos yhteiskuntaa vastaan?" vastaa hän: "Lakko olisi rikos yhteiskuntaa vastaan ainoastaan silloin, kun olisi todella kansanvaltai- nen ja kollektiivinen yhteiskuntahal- linto kansanvaltaisten ja kollektiivis- ten periaatteiden mukaan."

Solidaarisuus parhain taisteluase

Solidaarisuus on yksi varmin ja voimakkaain ase, mitä köyhällistö voi käyttää. Ilman solidaarisuutta on parhainkin menettelytapa vähämerk- tyksellinen. Suurina, ratkaisevina hetkinä, jolloin köyhällistön on käy- tettävä omaa luovaa voimaansa, on

solidaarisuus se peruste, jolla on voi- ton mahdollisuus. Kun yksimielisyy- den voima käytetään oikein, lyö se teljet kehityksen tieltä — joka on kapitalistinen yhteiskunta perustoi- neen — avaa laajan ja jalon työn kehitykselle kalkkien yhteiseksi e- duksi.

Kun solidaarisuus herää yhteisen vihollisen puristamisessa, laajoissa kansanjoukoissa, jotka utnuvat tie- tämättömyyden unta, näyttää se voi- mansa kuin lämpöinen päivän säde kevyällä. Se ihmeltävänä hyökynä ajaa pois riiston hielen peitteen, su- lua tietämättömyyden roudan, nostaa kehityksen oraat yhteisvoiman muok- kaamalle maaperälle. Silloin on sil- lä vasta voimaa elähtyttää, lämmit- tää ja kasvattaa.

Tässä antaa meille kaunin kuvan Venäjän toverit. He vetivät jouk- koon nekin, jotka eivät vielä olleet asemaansa havainneet, he kasvattivat sopuisointua ja yhteisvoiman tunnetta suurin kansan joukkoihin ja juuri pohjimmallisimmin köyhällistön ker- roksin ja he saavuttivat loistavia tu- loksia. Eikä vain omassa maassa, mutta kalkkialla saavuttavat venäläi- set toverimme myötätuntoa. Se en- nustaa yhteistä nousua uuden yhteis- kunnan luomiseksi, vanhan, lahoavan horjuessa.

Jaloja ovat ne miehet ja naiset, jotka takovat sitä ketjuun, josta köy- hällistön tulevaisuus riippuu. Väsymättömästi he kasvattavat köyhällis- tön yhteistuntoa. He kärsivät kur- juutta ja puutetta ja antavatpa hen- kensäkin alttiiksi, jos vaaditaan, mit- tä yhä väsymättömämmin he vain työtään jatkavat. Heidän työnsä ei mene hukkaan! Rivit taajenevat, yhä uusia taistelijoina astuu jouk- kon valmistamaan köyhällistön voit- toa.

Miksi olemme silloin syrjässä, kun meitä kiipeämin tarvitaan? Suuri köyhällistön asia kutsuu jokaista yh- teiseen suureen ketjuun auttamaan vapautyön tekijöitä, ollessaan suur- rien ratkaisevien hetkien edessä, kut- en suuret lakot, työnsulut j. n. e.

Voimmeko ajatella hirmusempaa menettelytapaa, kun kapitalistit käyt- tävät yli mailman, köyhällistön murs- kaamiseksi, Suomen, Unkarin ja monien muiden sorretujen työläis- ten kohtalo on tuoreena muistissaam-

viimeistään sunnuntaiaamuna ja kos- kevat Toverittaren tilauksia ja osot- teenmuutoksia, kerklävät tiistaina il- mestyvään 1 hden huomioon. Kaikki ilmoitukset ja paikkakunnan kirjeet tulee olla täällä keskiviikkoamuna joutuakseen seuraavan tiistain nume- ron. Jos kirjellistä toimintaa tah- dotaan, niin sellaisessa tapauksessa kirjoittakaa suoraan Toverittaren kontorin, silloin välttyä paljon ikä- vyyksiä.

Tämä Epistola on hiukan kuiva ja ikävänlainen, mutta sellaisia ovat kaikki "epistolat". Lupaan hauskan ja virkeän "evankeliumin" kirjoittaa kun Toverittaren tilaajamäärä on 10,000.

Lopuksi. Onnellista Uutta Vuotta kaikille Toverittaren lukijoille toivoo: "Veikko."

VEIKON EPISTOLAN JOHDOSTA

Luettuani 'Veikon' epistolaa Tove- rittaren lukijoille, katsoin tarpeelli- seksi muutamalla rivillä lisätä samaa juttua, että siitä ei kukaan millään tavalla loukkaantuisi, vaan ottaisi 'Veikon' toivomukset huomioon. Veikko mainitsi, että se tuottaa toi- mittajalle lisätuloja ja että toimittaja "on pahalla tuulella" kun joutuu kul- jettamaan kirjeitä edestakaisin. Sitä "jalan juonta" tässä tekisi lystikseen, se lisäisi ruokahalua ja toisi vaihte- lua, mutta asiassa on muita puolia, jotka saattavat toimittajan nimen kirjoittajaksi tuottaa hanka- luuksia. Ne ikävyydet koituvat e-